

Bufferfond

Erfaringer fra en offentlig pensjonskasse

Tom Roar Helgerud

5. desember 2023

Bufferfond – Regelendring

Faktisk bakgrunn: Flytteregler – behov for fjerning av arbitrasjemuligheter

Lov om forsikringsvirksomhet – Kap. 4 Kommunale pensjonsordninger og Kap. 6 Flytting

§ 4-10 a. Bufferfond

For å sikre sine forpliktelser under kontrakter med kontraktfastsatte forpliktelser, kan pensjonsinnretningen avsette hele eller deler av overskuddet på avkastningsresultatet for den enkelte kontrakt til bufferfond ut over minstekravet til premiereserve. Tilsvarende gjelder for kontrakter i særskilt investeringsportefølje som skal sikre alders-, uføre- og etterlatteytelser etter reglene i [§ 4-15](#). Finanstilsynet kan, når det finner at soliditetshensyn tilsier det, pålegge pensjonsinnretningen å avsette overskuddet på den enkelte kontrakt til bufferfond.

Pensjonsinnretningens bufferfond skal være fordelt på de enkelte kontraktene.

Dersom avkastningen tilordnet en kontrakt etter [§ 3-13](#) første ledd i et år er negativ eller ikke er stor nok til å dekke det årlige kravet til økning i premiereserven etter premieberegningsgrunnlaget, kan kravet oppfylles ved bruk av bufferfond tilordnet kontrakten.

Midler som er avsatt til bufferfond, kan i et senere år tilordnes kontrakten som overskudd.

Bufferfond inn i regelverket

Kapittel 4 i forsikringsvirksomhetsloven (dermed offentlige ordninger)

§ 4-11 Pensjonsordningens forsikringskapital

Pensjonsordningens forsikringskapital består av premiereserven, bufferfond, premiefond, og eventuelt bufferavsetning for pensjonsordninger med flerårig avkastningsgaranti.

Kapittel 6 Flytting

§ 6-7 første ledd første punktum:

En ytelsesbasert pensjonsordnings midler omfatter premiereserve til sikring av opptjent pensjon, herunder premiereserve for utføre- og etterlatteytelser, samt tilleggsavsetninger eller bufferfond, pensjonistenes overskuddsfond og premiefondet.

§ 6-10 annet og tredje ledd:

Tilleggsavsetninger, bufferfond, pensjonistenes overskuddsfond og premiefond skal etter overføringen fortsatt være en del av pensjonsordningens midler og anvendes etter ellers gjeldende regler.

Er overført premiereserve ikke tilstrekkelig til å sikre rettighetene til de enkelte medlemmer eller pensjonister etter beregningsgrunnlaget i pensjonsinnretningen det flyttes til, skal manglende premiereserve tilføres fra premiefondet. Resten dekkes i tilfelle ved overførte tilleggsavsetninger eller bufferfond eller ved overføringer fra foretaket.

Bufferfond i kommunale og offentlig kasser

Pr. 31.12.2022	Kommunale Kasser	Offentlige Kasser
Totalkapital	138 996	184 419
Premiereserve	96 638	143 357
Bufferfond	19 174	28 550
Bufferfond %	19,8 %	19,9 %

Kilde: Pensjonskasseforeningen

Innføring av bufferfond gir forenklet forvaltning

Aktivasiden

Tilrettelegger for bedre risikostyring

- Mulig å endre investeringsstrategi uten å påvirke bufferkapitalen
 - endre aktivaallokering
 - mer bærekraftige porteføljer (ESG)
 - innlåsingeffekten borte. Bytte av investeringer, fond og forvalter vil ikke ha effekt på bufferkapitalen

Økt tilgang på bufferkapital

- Begrensningene på tilleggsavsetninger fjernet
- Mulighet til å øke avkastningsmulighetene

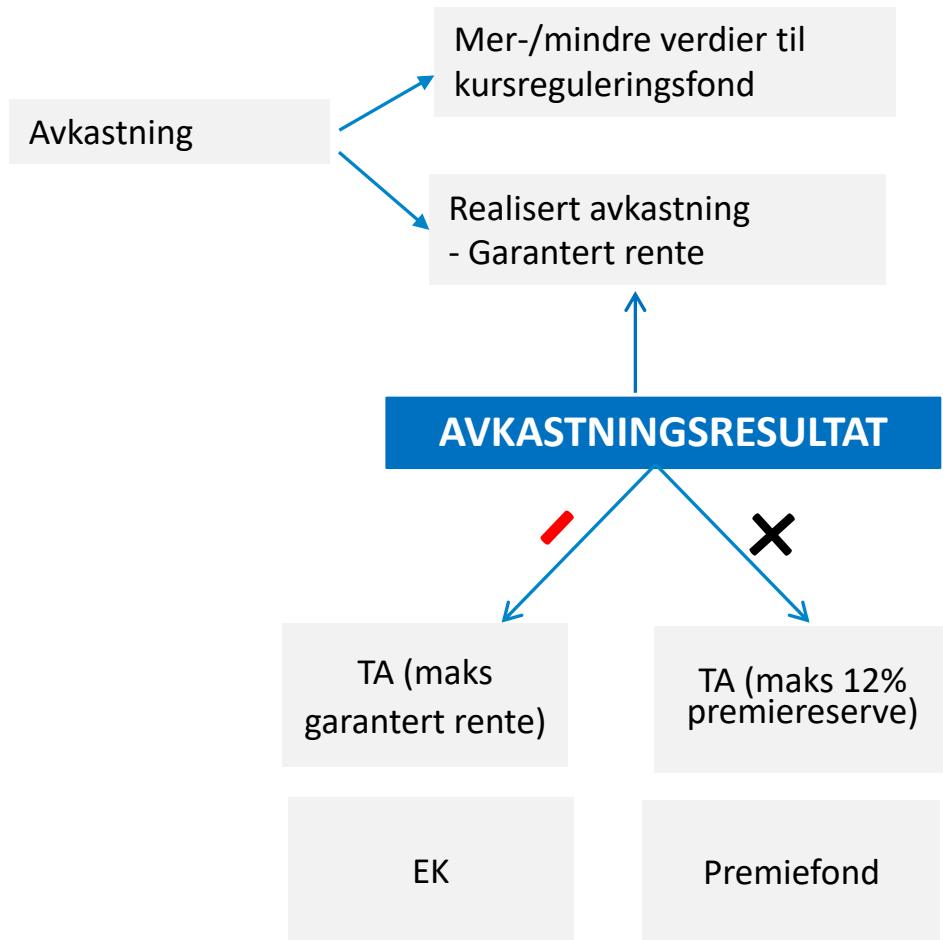
Avkastningsresultatet blir bestemt av den verdjusterte avkastningen - ikke nødvendig å tilpasse årets bokførte resultat i slutten av året

Passivasiden

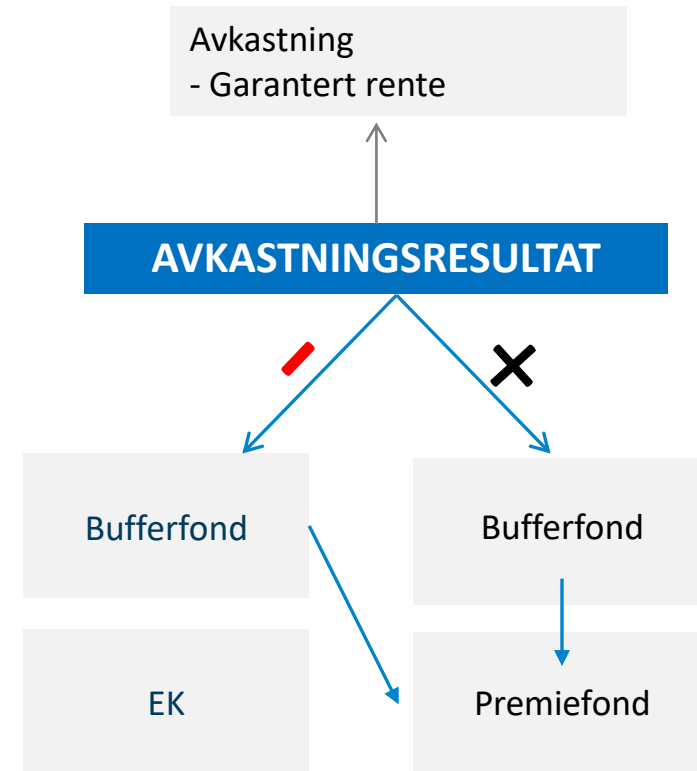
Rettighetshaverne – ingen påvirkning

- Pensjonskassens egenkapital blir bedre beskyttet - begrensningen på bruk av tilleggssetninger er fjernet, all bufferkapital blir tilgjengelig
- Økte avkastningsmuligheter og avkastningsforventinger
- Økt avsetning til premiefond - reduserte pensjonskostnader
- Ikke tak på bufferkapitalen – lettelse for de som hadde tilleggsavsetninger opp mot maks 12 %-grensen
- Årets overskudd kan tilføres bufferfond og senere overføres til premiefond gjennom den årlige overskuddsdelingen

Gammelt regelverk

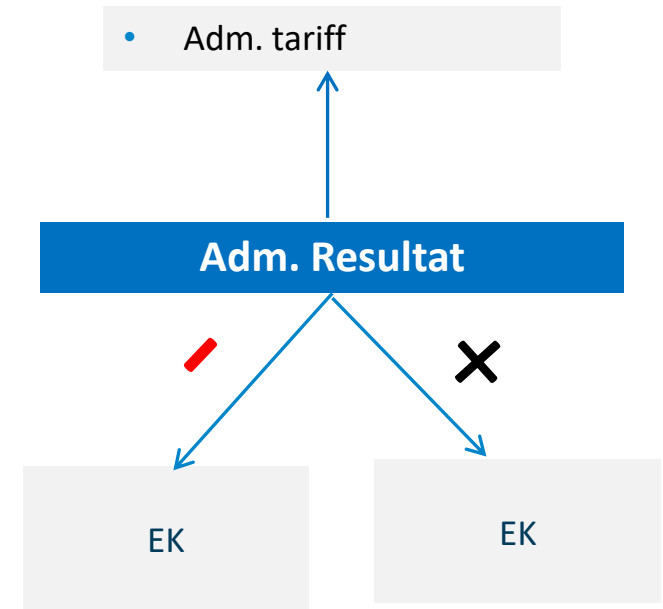
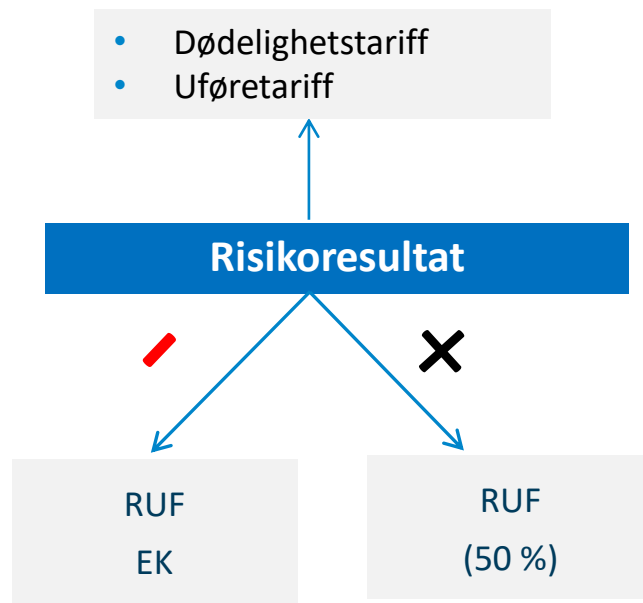
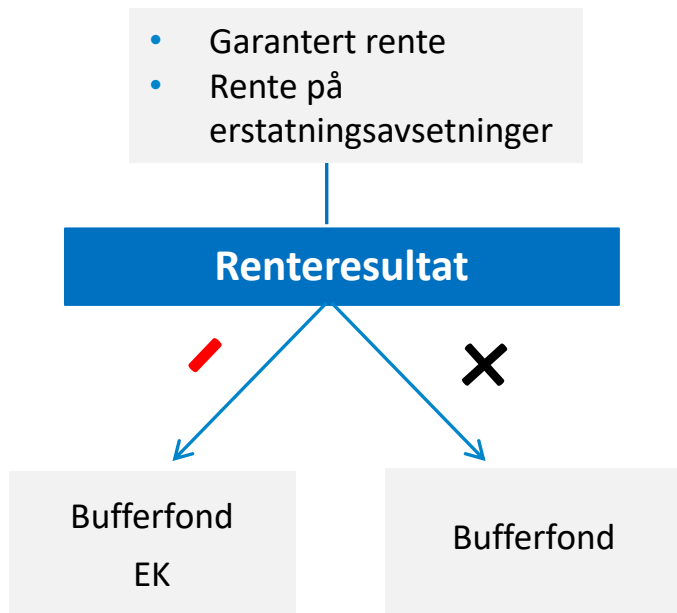
Nytt regelverk

Disponering av delårsresultat

- Regnskapsreglene gir ikke føringer for hvordan avkastningsresultatet skal føres gjennom året
 - Problemstilling: Forskrift om årsregnskap for livsforsikringsforetak har regler for delårsregnskap, men dette gjelder ikke for pensjonskassene
 - Noen pensjonskasser fører ikke endringer i bufferkapitalen i løpet av året, og lar alt gå mot delårsresultat
 - Alternativt - Endringer i kursreserver går mot bufferfond, mens resten mot delårsresultat
 - Negativt renteresultat går mot bufferfondet
- I PORT-rapporteringen må pensjonskassene fortsatt rapportere urealiserte gevinster

Disponering av delårsresultat

Husk på!

- Finanstilsynet forventer klare retningslinjer for avsetninger til - og bruk av det nye bufferfondet
- Må vises til i strategidokumentene – Risiko- og Forsikringsstrategi
- Et alternativ: Benytte overordnet mål på SKD – Grønn sone (F.eks. SKD > 160 %)
 - Foreta solvenskapitaldekning per kontrakt – Må ligge i grønn sone (SKD > 160 %)
 - Avsette til Bufferfond (min. grønn sone) - Utover dette kan overføring skje til premiefondet
- Styret har fått et større ansvar

Slik har Viken pensjonskasse utnyttet fleksibiliteten

Strategi

- Rask implementering av redusert valutasikring
- Klart definerte rebalanseringsregler helt ned på fondsnivå

ESG

- Tilpasning til forvaltere med sterkere ESG profil

Kostnader

- Bytte av forvaltere med høyt kostnadsnivå
- Reduserte kostnader gjennom økt forhandlingskraft

Forvaltersammensetning

- Bytte av forvaltere med nedgradert rating (Avkastning og ESG)
- Større forvalterdiversifisering etter stor vekst eksponering

Oppnådde resultater

Strategi

- Valutasikring redusert fra 70% til 50% på hele aksjeporteføljen
- Gjennomført rebalansering av fond som har steget eller har hatt stor andel av porteføljen

ESG

- ESG rating i aksjeporteføljen bedret (fra 2,9 til 2,2 på en skala fra 1-4)
- Salg av 2 mandat med brudd knyttet til NBIMs eksklusjoner på miljø
- Avdekket ved gjennomlysning av portefølje

Kostnader

- Redusert årlige forvaltningskostnader med ca 6 MNOK

Forvaltersammensetning

- Bytte av 5 forvaltere som følge av nedgradert rating (Avkastning og ESG)

Veien videre

Proaktiv kapitalforvaltning

Skape meravkastning ved å utnytte markedsmuligheter

Optimal forvalter- sammensetning til enhver tid

Robuste prosesser for å implementere rebalansering og tilter basert på markedssyn

Sterk ESG integrering

Ytterligere styrke ESG profil

Implementering av konkrete målsetninger i henhold til SFDR

Tettere oppfølging/skifte av forvaltere på oppnådde ESG-resultater

Kostnader

Bruk av diskresjonære mandater for å beholde forhandlingskraft og holde kostnader etter ny lovregulering

Konsekvenser

- Kan kjøpe/selge fritt uten å måtte hensynte kursgevinster
- Full fleksibilitet ved disponering av overskudd til å bygge ansvarlig kapital eller disponere til premiefond
- Fjerner innlåsingeffekter ved flytting av pensjonsordninger

Takk for meg!

Tom.roar.helgerud@vikenpensjon.no